

IES | **Ramon
Muntaner**
XIRIVELLA

IMOUTE Març 2023

Avda Verge Desamparats, 1

46017900

46950 – Xirivella

961206080

IES | **Ramon
Muntaner**
XIRIVELLA

Imoute 22-23

IES Silla:

Carmina Silla. Departament
Matemàtiques.

Rosa Barrera. Departament
Matemàtiques.

Maite Magraner. Departament Biologia.

Lourdes Peris. Departament Biologia.

Xavier Casanova. Departament Tecnologia.

Ana Pérez. Departament Castellà.

Raquel López. Departament Castellà.

TEMÀTICA: Treballem per àmbits!

L'IES Ramon Muntaner des de fa més de sis anys treballa en codocència i per àmbits a 1r ESO i 2n ESO i tenim prou consolidat la forma d'organització. No obstant això, cada dia i cada curs millorem en la part docent donat que la realitat de l'alumnat i el professorat canvia i la llei educativa també ens obliga adaptar-nos al nou currículum.

Per a l'èxit en l'àmbit, és imprescindible una bona formació en codocència i treball cooperatiu i sobre tot, la coordinació i implicació dels docents que formen part dels àmbits. Amb el seu esforç, il·lusió i innovació pedagògica, fan que les matèries siguin més atractives. A més a més, la codocència millora l'atenció de l'alumnat, la inclusió i la convivència dins l'aula.

DATA JORNADA: dimecres 29 març de 2023.

HORARI JORNADA: 09:00 a 14:00 hores

CRONOGRAMA JORNADA:

1. 09.00h:

Benvinguda.

2. 09-09.50h:

- Entrevista amb la coordinadora de l'àmbit Científic-Tecnològic: Amparo Benavides.
- Entrevista amb coordinadora de l'àmbit Lingüístic – Social: Amparo Rovira.
- **Temes a tractar:** organització, material, avaluació, situacions d'aprenentatge, programacions, DRIVE, treball amb TIC...

3. 10.00h:

Visita a àmbit LS: 1^r ESO C / 1^r ESO D

4. 10.45h:

Pausa per esmorzar.

5. 11.15h:

Entrevista amb equip Directiu:

- Cap Estudis: Julio Esteban.

- Direcció: Mariví Mayoral.

- Temes a tractar:
- **Codocència:** què és, models, beneficis...
- El **treball cooperatiu** a l'aula: finalitat, beneficis, organització, algunes estructures de treball...
- **Organització** de l'horari, les aules/espais, les parelles (professorat), reunions de coordinació (seminari), reunió d'inclusió...

6. 12.10h:

Visita àmbit Bio-Tecnol: 1^r ESO B (aula informàtica) / 1^r ESO D / 1^r ESO E (taller)

7. 13.05h:

Avaluació de la visita, propostes de millora i acomiadament.

LA DOCÈNCIA COMPARTIDA

Què entenem per docència compartida?

És la col·laboració de dos o més docents durant tot el procés d'ensenyament-aprenentatge (planificació, execució, avaluació i reflexió) en el mateix grup-classe i dins d'un àmbit de coneixement.

La codocència pot ser una eina potent per a l'atenció individualitzada de l'alumnat i la seua inclusió facilitant la gestió, integració i cohesió del grup. Per treure-li el màxim partit hem de treballar de forma coordinada mostrant una unitat d'acció. Com a metodologia de treball, la codocència és una eina d'enriquiment, d'intercanvi i aprenentatge entre iguals.

Models de codocència

a. Un fa la classe i l'altre observa.

Un/a docent duu la direcció de la classe i l'altre es centra en l'observació, recollida de dades i avaluació de les interaccions. Molt útil per avaluar la competència oral o detectar les necessitats específiques de l'alumnat.

b. Un docent fa la classe i l'altre dona suport .

Un/a docent fa la instrucció de la classe mentre l'altre dona suport a l'alumnat que ho necessita. Cal planificar amb antelació el tipus de suport que donem a l'alumnat que més ho necessita partint de les unitats didàctiques que plantejarem per a tot el grup. Aquesta interacció afavoreix l'atenció individualitzada i evita les interrupcions del ritme de la classe.

c. Docència compartida en paral·lel: dos subgrups treballant el mateix (de manera puntual o tota la sessió).

Les docents donen instrucció sobre el mateix contingut dividint la classe en dos grups durant tota o part de la sessió. Implica una coordinació total dels docents i que dominen molt bé els continguts. És especialment útil per treballar aquells continguts complicats fent una millor gestió de la classe.

d. Codocència compartida per estacions o grups rotatius: es divideixen en diferents racons/grups/tasques.

Es preparen diferents activitats/tasques i els grups d'alumnes van realitzant-les durant la mateixa sessió. Cal planificar-ho i temporitzar-ho bé perquè tots els grups facen totes les activitats previstes. Es pot aconseguir un treball en grups molt reduïts de continguts molt específics i variats.

e. Codocència compartida en ensenyament alternatiu: gran grup i grup específic que apren el mateix amb més suport. Els grups són flexibles.

Un/a docent fa instrucció al grup gran, mentre l'altre ho fa amb un grup xicotet (de 3 a 6 alumnes) que requereix d'un ensenyament intensiu o especialitzat i que és flexible i pot canviar segons les sessions i necessitats puntuals.

Dóna l'oportunitat de treballar de manera més guiada al grup xicotet per poder resoldre dubtes, recuperar continguts ja vistos, etc. i reincorporar-se després al grup gran. Cal planificar l'adaptació dels materials i dels continguts.

f. Docència compartida en equip o col·laborativa: els dos docents comparteixen totes les fases de l'activitat (planificació, execució i avaluació).

Les/els dos docents són un equip que ensenya al mateix temps canviant rols constantment. Els/les dos són responsables per igual de l'ensenyament. Requereix de molta planificació i una relació saludable per a treballar.

*** Cap dels models exclouen els altres. La clau és emprar-los i combinar-los segons les necessitats, possibilitats i moments.**

Decàleg de col·laboració en docència compartida dins de l'aula

ACTITUDS, COMUNICACIONS I RELACIONS

- Mostrem respecte envers l'altre docent i que l'alumnat ho veja.
- Afavorim la complicitat i la comunicació.
- Mostrem actitud positiva cap a la docència compartida i cap l'altre mestre/a.
- Mai desautoritzem l'altre docent.
- Tenim una actitud oberta, participativa i activa durant les activitats.
- Utilitzem la comunicació no verbal dins l'aula amb l'altra docent.
- Parlem amb un to de veu similar.
- Aprofitem els propis punts forts i els de l'altre/a mestre/a.
- No treballem de forma paral·lela ("no anem a la nostra").

PLANIFICACIÓ

- Busquem els moments per planificar.
- Consensem els rols i les tasques dins l'aula.
- Organitzem l'espai de l'aula i els agrupaments conjuntament i fem "nostra" l'aula.
- Tenim la sessió ben preparada.
- Aprofitem qualsevol moment per prendre idees, adaptar activitats, etc.
- Utilitzem eines virtuals per compartir (DRIVE, WHATSAPP, MAILetc.).
- Preparem i elaborem materials conjuntament.

A L'AULA:

- Facilem la implicació i participació de l'altra/e docent.
- Seguim una mateixa línia educativa amb la tutora/tutor i coneguem bé l'alumnat.
- Compartim els problemes i tractem de resoldre'ls conjuntament.

- Duguem a terme la planificació amb flexibilitat segons la situació del grup i la coordinació amb l'altre docent.
- Mai fem comentaris negatius davant l'alumnat.
- No fem classes magistrals: procurem que els moments d'explicació siguin curts i amb suports variats (imatges, informacions, exemples, etc.).
- Tractem de gaudir de la nostra tasca i sumem forteses.

ATENCIÓ A LA DIVERSITAT DE L'ALUMNAT

- Les/els dos docents atenem tot l'alumnat per igual.
- Fem un bon traspàs d'informació en relació a la diversitat de l'alumnat en les sessions de coordinació (o quan es pugui).
- Apliquem les adaptacions metodològiques i de contingut en les activitats de classe i els materials.
- Les adaptacions de les activitats i materials es reflecteixen en les proves i activitats d'avaluació.

REFLEXIONEM I AVALUEM

- Valorem conjuntament el procés, les activitats, el progrés de l'alumnat, el nostre rol, etc. després de les sessions, a les sessions de coordinació o quan siga possible.
- Col·laborem per dur un seguiment minuciós de **totes** les actuacions i activitats com a part de l'avaluació formativa i sumativa de l'alumnat.
- Fem una autoavaluació constructiva i compartida amb l'altre docent.

EL TREBALL COOPERATIU

Per què treball cooperatiu?

Aquesta metodologia de treball no és nova i es va introduir per primera vegada en la Llei 14/1970 de 4 d'agost General d'Educació. L'aprenentatge cooperatiu és:

l'ús didàctic d'equips reduïts d'alumnes utilitzant una estructura que assegure la participació equitativa i potencie la interacció entre l'alumnat del grup, amb la finalitat que tots els membres aprenguen els continguts proposats (cadascú al màxim de les seves possibilitats) i aprenguen a treballar en equip.

Aquest plantejament proposa un ensenyament-aprenentatge basat en les interaccions socials per tal de cohesionar l'alumnat de manera que cada un sap que el seu esforç personal ajuda a la resta a aconseguir l'èxit tant a nivell grupal com individual.

Per aconseguir un vertader aprenentatge per competències, especialment de les competències comunicatives i socials, l'estructura cooperativa a l'aula resulta essencial. Per tal d'aconseguir-ho ens cal crear aules organitzades per a l'activitat cooperativa que minimitzen els plantejaments individualistes i competitius tan arrelats en la nostra societat. Per això és important recordar que **el treball cooperatiu és un contingut/competència que cal ensenyar**.

Les activitats marcaran sempre el tipus d'agrupament però l'objectiu final és donar les eines al nostre alumnat per aprendre a treballar individualment, en parelles i en grup assolint les habilitats socials per treballar en col·laboració.

Cal tindre en compte els **següents objectius**:

- Guiar i preparar l'alumnat per a treballar cooperativament.
- Gestionar la formació dels grups: màxim de 4/5 alumnes.
- Practicar les estratègies i tècniques d'interacció i fer activitats cooperatives amb freqüència perquè l'alumnat les interioritze.
- Vincular el producte final com un objectiu de grup.
- Subratllar la importància de les relacions positives dins del grup per aconseguir l'objectiu comú.
- Supervisar els grups amb atenció durant les sessions i al llarg dels trimestres.
- Fer una bona avaluació del treball individual i de grup així com proveir de rúbriques perquè l'alumnat co-avalua la resta de companys i companyes.

Per aconseguir aquests objectius i interioritzar aquesta metodologia de treball cal que ens fixem en els següents aspectes:

- **L'agrupació de l'alumnat**
 - El nombre de membres ha d'estar entre 3 i 5 (el grup de 4 és el més equilibrat).

- Grups heterogenis en funció de la competència curricular, gènere, interessos, motivació, rendiment, autonomia, etc.
- L'equip docent elabora els grups base a partir de l'observació, els resultats de les activitats d'avaluació inicial i el sociograma.

▪ **La gestió dels espais**

Cal unificar i marcar diferents espais didàctics dintre de l'aula. Per eixe motiu, diferenciem diferents racons que podem anar personalitzant amb rètols, infografies amb les aportacions de tothom:

- Racó dels aniversaris: elaborat a partir de la primera dinàmica de coneixement.
- Racó lector: aportacions individuals/de grup després de la lectura d'un llibre.
- Racó de les paraules noves: anotar els conceptes clau i paraules noves i interessants que anem aprenent.
- Altres...

LES ESTRUCTURES DEL TREBALL COOPERATIU

▪ **Estructures cooperatives bàsiques**

✓ **Estructura 1-2-4**

- El/la docent planteja una activitat/problema a realitzar i marca el temps.
- 1r: Es realitza individualment.
- 2n: Per parelles.
- 3r: Les 4 persones del grup: Comparteixen els resultats i consensuen una resposta a nivell de grup.

✓ **Estructura 4-2-1**

- El/la docent marca un temps i planteja una activitat/problema a realitzar.
- 1r: Tots els membres del grup.
- 2n: Per parelles.
- 3r: Individualment.
- S'exposen en grup gran i es valoren.

✓ **El full giratori**

- La/el docent proposa una tasca que tinga múltiples respostes i, si ho creu oportú deixa un temps per pensar individualment.
- Els docents estableixen grups de quatre i indiquen qui començarà l'activitat.
- La/el docent marca un temps i de forma rotatòria i en sentit de les agulles del rellotge, l'alumnat va passant el foli i anirà realitzant la tasca encomanada fins que tothom ha escrit o s'acabe el temps marcat.
- Bolígrafs de color diferent / Bolígrafs de color igual.

✓ **Parada de tres minuts**

- A l'acabar una explicació els/les docents plantegen una parada de 3 minuts.
- En 3 minuts cada grup ha de fer 3 preguntes (dubtes) sobre el que el/la docent acaba d'explicar. El secretari les anota.
- De manera rotatòria es van llegint les preguntes i la docent les va contestant. Si alguna pregunta es repeteix, es salta.
- Al finalitzar les preguntes continuem amb l'activitat que estàvem realitzant.

✓ **Llapis al mig**

- La docent proposa 4 exercicis i nomena qui serà qui iniciï la ronda.
- El membre del grup que comença diu "llapis al centre" i llegeix el primer exercici. A continuació proposa la manera de resoldre'l i entre tots els membres consensuen si és correcta.
- Un cop tenen un acord, l'alumne que ha començat la ronda resumeix la manera de fer l'activitat i diu "agafem els llapis".
- Tothom pren els llapis i resolen l'exercici individualment i en silenci.
- Quan acaben l'exercici comparen els resultats per veure si tothom té el mateix o no.

AVALUACIÓ de l'IMOUTE 2023

- Les ponències han sigut ordenades, coherents i...

Avaluació	SÍ	NO	***A millorar
- L' <u>organització</u> de la visita ha estat ben plantejada.			
- Les/els <u>ponents</u> han sigut coherents, oberts i disposats a resoldre els dubtes plantejats.			
- El <u>material</u> facilitat i mostrat és adient a la visita i expectatives que teníem.			
- La visita a les classes ha sigut profitosa i ens han mostrat la realitat de l'aula en <u>àmbits</u> .			
- La visita ens ha motivat per a implementar <u>àmbits</u> al nostre centre.			
- La visita ens ha resolt els dubtes inicials sobre l'organització i treball de <u>codocència</u> .			

*****Suggeriments i propostes de millora:**